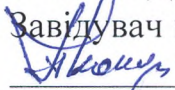


ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Петро МАКАРЕНКО

«03» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Підготовка та супровід грантових проєктів

Освітньо-професійна програма Економіка підприємств

спеціальність 051 Економіка

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

освітній ступінь Магістр

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава

2024-2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Підготовка і супровід грантових проєктів» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємств спеціальності 051 Економіка

Мова викладання: державна

Розробник: Медвідь Вікторія, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор

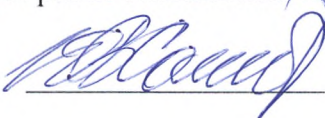
3 вересня 2024 року


Вікторія МЕДВІДЬ

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Економіка підприємств

03 вересня 2024 року


Юлія САМОЙЛИК

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності 051 Економіка
протокол від 3 вересня 2024 року № 1


Ольга ДИВНИЧ

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	2 / 051Екон_мд_2023 (ЕП)
Семестр	3
Лекції (годин)	14
Практичні (годин)	16
Самостійна робота (годин)	60
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Головна мета вивчення цієї дисципліни полягає у актуалізації знань щодо можливостей та способів фінансування місцевого економічного розвитку на основі грантових програм, удосконалити вміння обирати оптимальні варіанти місцевого економічного розвитку через грантові проекти.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Економічні ризики.

4. Компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

ЗК 6. Здатність розробляти та управляти проектами

ЗК 8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 9. Здатність аргументувати та обґрунтовувати стратегічні рішення в умовах економічної нестабільності та динамічних змін у бізнес-середовищі.

Фахові:

СК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси

СК 8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

СК 9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

5. Результати навчання

ПРН:

ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді.

ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.	Вміти формулювати проблему дослідження в контексті міжнародної технічної допомоги та грантових проєктів. Знати основні методичні підходи до аналізу та синтезу науково-практичних рішень. Оцінювати складні ситуації, що виникають під час підготовки та реалізації грантових проєктів, та знаходити оптимальні рішення. Вміти синтезувати інформацію з різних джерел для розв'язання практичних проблем.
ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.	Знати ключові етапи розробки грантової заявки та соціально-економічного проєкту. Вміти формулювати цілі, завдання та очікувані результати проєкту. Оцінювати ризики, обмеження та соціально-економічні наслідки проєкту. Вміти розробляти календарний план та бюджет проєкту з урахуванням ресурсних обмежень.
ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.	Вміти оцінювати ефективність власної роботи над грантовою заявкою або проєктом. Проявляти лідерські якості в процесі групової підготовки грантової заявки. Вміти ефективно взаємодіяти з членами команди, розподіляти завдання та управляти часом. Презентувати результати спільної роботи та брати на себе відповідальність за загальний результат.
ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	Знати основні види ризиків, що можуть виникнути в грантових проєктах (фінансові, репутаційні, юридичні тощо). Вміти прогнозувати та оцінювати можливі негативні наслідки управлінських рішень. Розробляти заходи щодо мінімізації ризиків. Оцінювати соціально-економічний вплив проєкту на цільові групи та суспільство в цілому.

6. Методи навчання і викладання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*

практичні методи: *робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анування, підготовка реферату/доповіді;*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: *дискусії, диспути, проєктування професійних ситуацій, «Мозковий штурм».*

комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: опитування, бесіда, доповідь;

методи письмового контролю: самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.

методи самоконтролю: самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика міжнародної технічної допомоги

Тема 2. Грантові інструменти фінансування місцевого економічного розвитку

Тема 3. Методичний інструментарій здобуття грантів.

Тема 4. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина I).

Тема 5. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина II).

Тема 6. Практична реалізація функцій грантрайтера.

Тема 7. Реалізація міжнародних проєктів соціальної відповідальності, інформаційний супровід грантів.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма 051Екон_мд_2023 (ЕП)			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Загальна характеристика міжнародної технічної допомоги	12	2	2	8
Тема 2. Грантові інструменти фінансування місцевого економічного розвитку	14	2	2	10
Тема 3. Методичний інструментарій здобуття грантів.	14	2	2	10
Тема 4. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина I).	10	2	2	6
Тема 5. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина II).	16	2	4	10
Тема 6. Практична реалізація функцій грантрайтера.	14	2	2	10
Тема 7. Реалізація міжнародних проєктів соціальної відповідальності, інформаційний супровід грантів.	10	2	2	6
Усього годин	90	14	16	60

8. Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин
	денна форма 051Екон_мд_2023 (ЕП)
Тема 1. Загальна характеристика міжнародної технічної допомоги	2
Тема 2. Грантові інструменти фінансування місцевого економічного розвитку	2
Тема 3. Методичний інструментарій здобуття грантів.	2
Тема 4. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина І).	2
Тема 5. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина ІІ).	4
Тема 6. Практична реалізація функцій грантрайтера.	2
Тема 7. Реалізація міжнародних проєктів соціальної відповідальності, інформаційний супровід грантів.	2
Разом	16

9. Теми самостійної роботи

Назви тем	Кількість годин
	денна форма 051Екон_мд_2023 (ЕП)
Тема 1. Загальна характеристика міжнародної технічної допомоги	8
Тема 2. Грантові інструменти фінансування місцевого економічного розвитку	10
Тема 3. Методичний інструментарій здобуття грантів.	10
Тема 4. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина І).	6
Тема 5. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина ІІ).	10
Тема 6. Практична реалізація функцій грантрайтера.	10
Тема 7. Реалізація міжнародних проєктів соціальної відповідальності, інформаційний супровід грантів.	6
Разом	60

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота з дисципліни «Підготовка і супровід грантових проєктів» не передбачена.

11. Оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання	
	Денна форма 051Екон_мд_2023 (ЕП)	
ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.	Тести, опитування, виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи (розробка концептуальної записки грантового проєкту), екзамен	
ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.	Тести, опитування, виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи (розробка концептуальної записки грантового проєкту), екзамен	
ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді.	Тести, опитування, виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи (розробка концептуальної записки грантового проєкту), екзамен	
ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	Тести, опитування, виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи (розробка концептуальної записки грантового проєкту), екзамен	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання				Разом
	Опитування (участь в дискусії)	Виконання вправ на практичних заняттях	Тести	Проект «Розробка концептуальної записки грантового проєкту»	
Тема 1. Загальна характеристика міжнародної технічної допомоги	4	4	4	8	12
Тема 2. Грантові інструменти фінансування місцевого економічного розвитку	4	4	4		12
Тема 3. Методичний інструментарій здобуття грантів.	4	4	4		12
Тема 4. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина I).	4	4	4		12
Тема 5. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина II).	4	4	4		12
Тема 6. Практична реалізація функцій грантрайтера.	4	4	4		12

Проект «Розробка концептуальної записки грантового проекту»					8
Екзамен	20				20
Разом	24	24	24	8	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання вправ на практичних заняттях:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті.	4
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті.	3
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Висока активність на занятті.	2
Низький	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Незначна активність або пасивна поведінка на занятті.	1
Незадовільний	Відповіді невірні. Пасивна поведінка на занятті.	0

- розв'язування тестів:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	вірні понад 90% відповідей	4
Достатній	80-90% відповідей вірні	3,5
Середній	70-79% відповідей вірні	3,0
Низький	60-69% відповідей вірні	2,0
Незадовільний	Понад 40% відповідей невірні	0

- Опитування (участь в дискусії):

Рівень опанування	Якісна оцінка відповідей, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Демонструє глибоке розуміння сутності міжнародної технічної допомоги та грантового фінансування. Відповіді чіткі, обґрунтовані та містять приклади з практики підготовки та реалізації грантових проєктів. Активно бере участь в обговоренні, пропонує оригінальні ідеї щодо інструментів фінансування або практичної реалізації функцій грантрайтера. Ефективно працює в команді, проявляє лідерські якості, сприяючи досягненню спільної мети. Демонструє високий рівень комунікативних навичок: вміє слухати та аргументувати свою позицію. Виявляє ініціативу та креативність у вирішенні проблем, пов'язаних із підготовкою грантової заявки .	4,0
Достатній	Розуміє основні принципи міжнародної технічної допомоги	3,5

	та грантрайтингу. Відповіді здебільшого правильні, але можуть бути недостатньо обґрунтованими або містити неточності щодо методичного інструментарію здобуття грантів. Бере участь в обговоренні, але не завжди проявляє активність. Працюючи в команді, може відчувати труднощі у взаємодії з іншими учасниками. Має базові комунікативні навички, але може відчувати деякі труднощі у спілкуванні. Виявляє старанність, але не завжди проявляє креативність.	
Середній	Має фрагментарні знання про грантову діяльність та проєктний менеджмент. Відповіді містять помилки та неточності, що потребують уточнення, зокрема щодо базових вимог до грантової заявки. Бере участь в обговоренні формально, не завжди розуміє суть питання. Працюючи в команді, може бути неефективним, може конфліктувати з іншими учасниками. Комунікативні навички розвинені слабо, відчуває труднощі у встановленні контакту. Не проявляє ініціативи та креативності.	3,0
Низький	Знання про грантову діяльність поверхневі та фрагментарні. Відповіді мають значні помилки, що унеможливають оцінювання. Уникає участі в обговоренні, не виявляє зацікавленості. Не може працювати в команді, порушує правила та етику поведінки. Комунікативні навички практично відсутні. Не здатний аналізувати ситуацію та приймати рішення щодо інформаційного супроводу грантів.	2,5
Незадовільний	Не володіє базовими знаннями з дисципліни. Відповіді відсутні або повністю невірні. Відмовляється від участі в роботі, демонструє негативне ставлення до навчання. Не здатний до співпраці та комунікації. Не виявляє жодної зацікавленості до предмету.	0,0

-Проект «Розробка концептуальної записки грантового проєкту» (0-8).

Разом рівень опанування	Високий	7-8
	Достатній	5-6
	Середній	3-4
	Низький	1-2
	Незадовільний	0

-виконання завдань самостійної роботи:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття.	7-8
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки.	6-7
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні.	4-5
Низький	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу.	2-3
Незадовільний	Відповіді невірні.	0-2

-екзамен:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття.	18-20
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки.	15-17
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні.	10-14
Низький	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу.	5-9
Незадовільний	Відповіді невірні.	0-4

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – **екзамен.**

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Мультимедійний проектор, мережа Wi-Fi, платформа MS Windows 10 Pro, Windows 10 Edu, Office 365 (10000 ліцензій для студентів), Internet-браузери, Електронна бібліотека ПДАУ, Електронний репозитарій ПДАУ

13. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

2. Академічна мобільність

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої/міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.

3. Неформальна/інформальна освіта

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо.

Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaaproporyadok22.pdf>

Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 4. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина I).	Зрозуміло	Успішний грантер	https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-045+Dec2023/about
Тема 5. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина II).			

4. Дедлайни та перескладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: корисні поради та кращі практики: прсібн. для місцевої влади та бізнесу. URL: MER_2021_WEB.pdf

2. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування: практич. посіб. URL: <http://surl.li/mwukb>.

3.Єгорченков О. В., Катаєва Є. Ю. Азбука управління проектами. Планування: навчальний посібник. Київ : КНУ ім.Т.Шевченка, 2017. 117 с.

4.Кулініч О. В. Прикладні аспекти управління проектами в публічній сфері. Харків, 2018. 93 с.

5.Нагірська К. Грант-менеджмент: просто про складне. URL: <https://drive.google.com/file/d/1BIr21otjrsieXDSLyGEACpVK6hcEct89/view>

6.Чухліб В. Є., Ведута Л. Л. Сучасні методи управління проектами. URL: <http://surl.li/mywiq>

7.Бізнес-планування та управління проектами: навчальний посібник / П. Г. Ільчук та ін. Львів, 2018. 215 с.

8.Кобзарев О. Фандрейзинг. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України. Київ: ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. URL: <https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/4fundbwweb1.pdf>).

Допоміжні:

1.Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади / За заг. ред. доктора наук з державного управління, професора, Заслуженого юриста України В. М. Олуйка; Програма Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні». – Київ: Ваіте, 2017. 432 с.

2.Цілі і процеси в управлінні проектами. URL: <https://library.if.ua/book/96/6588.html>

3.Управління ризиками в проектах. URL: https://www.oa.edu.ua/download/Lektsija_8.pdf

4.Управління проектом. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/uprproekt/1055-upravlinnya-proektom.html>

- 5.Управління проектами. URL: <http://surl.li/mywhr>
- 6.Система підготовки та реалізації проєктів. URL: <http://surl.li/mywia>
- 7.Мета і стратегія розробки проєкту та його життєвий цикл. URL: <http://surl.li/mywie>
- 8.Дудкін П. Д., Дудкіна О. П., Реалізація smart-ідей: управлінські та інфраструктурні аспекти. Соціально-економічні проблеми і держава. 2017. Вип. 2. С. 56-64

Інформаційні ресурси:

1. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
2. Портал «ПроРозвиток». URL: [Про розвиток – Інструменти економічного розвитку територій \(prorozvytok.com\)](http://prorozvytok.com)
3. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/>
4. Державний фонд регіонального розвитку. URL: <https://center.diia.gov.ua/support/support-2>
5. Центр управління знаннями «Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку». URL: www.rozvytok.in.ua.
6. Місцевий розвиток, орієнтований на громаду. Офіц. сайт проєкту ЄС/ПРООН. URL : www.cba.org.ua
7. Платформа Granty.org.ua. URL :<https://granty.org.ua/>
8. Портал Гурт. URL : <https://www.gurt.org.ua/about/#gsc.tab=0>
9. Портал Громадський простір. URL : <https://www.prostir.ua/>